

При інтерактивному підході необхідним є створення такого навчально-методичного середовища, де майбутні спеціалісти могли б вдосконалювати свої професійні якості, розвивати самостійне та критичне мислення, розширювати світогляд.

Список використаної літератури

1. Алексеева Л.Е. Принципы интерактивного подхода к обучению профессионально ориентированному английскому языку. <http://www.phil.pu.ru/depts/02/anglistika XXI – 01/4.htm>
2. Ващенко Г.Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – К.: Укр. Вид. Спілка, 1997. 415 с.
3. Колкнер Я.М., Устинова Е.С., Еналиева Т.М. Практическая методика обучения иностранному языку: Учеб. пос. для студ. филол. спец-тей высш. пед. уч. завед. – М.: Академия, 2001. 264с.
4. Матієнко О.С., Дакалюк О.О. Використання інтерактивних методів навчання під час вивчення граматики англійської мови // Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу. – 2012. №2. С. 26-31.
5. Ніколаєва С.Ю. та ін. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник для студентів вищих закладів. – К.: Ленвіт, 1999. 320 с.

Катерина Светличенко (м. Вінниця)

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЯК МЕТОД КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Когнітивна лінгвістика – мовознавчий напрям, у якому функціонування мови розглядається як різновид когнітивної, тобто пізнавальної діяльності, а когнітивні механізми та структури людської свідомості досліджуються через мовні явища [5, с. 169]. У вітчизняному мовознавстві проблемами когнітивної лінгвістики займаються М. Болдирев, І. Бровченко, О. Воробйова, С. Жаботинська, В. Карасик, Т. Луньова, В. Манакін, М. Полюжин, Т.

Радзієвська, Ю. Апресян, М. Кочерган, Й. Стернін, Г. Уфимцева. У сучасній когнітивній лінгвістиці стрижневим є поняття концепту [2, с. 26]. Відмінність когнітивної лінгвістики від інших когнітивних наук полягає в матеріалі, що досліджується та в застосованих методах дослідження. Метою статті є розгляд методик концептуального аналізу та етапів його проведення.

Концептуальний аналіз – це головний метод логічного аналізу мови й когнітивної лінгвістики, що передбачає моделювання й опис концептів – інформаційних структур свідомості, що являють собою структуровану сукупність знань про об'єкт концептуалізації, вербальних і невербальних, набутих шляхом взаємодії різних пізнавальних механізмів [4, с. 261-262] Лінгвіст Телія В.М. ідентифікувала концептуальний аналіз як «дослідження, для якого концепт є об'єктом аналізу» [7, с. 97]. Тобто концептуальний аналіз визначено як метод опису концептів в когнітивній лінгвістиці.

Професор В.А. Маслова спробувала описати методику проведення концептуального аналізу спираючись на структурні особливості концепту. Вона запропонувала таку структуру концепту, де в центрі знаходиться ядро - словникова дефініція концепту, а на зовнішній стороні індивідуальне сприйняття концепту людиною, асоціації, які у неї виникають, що вона відчуває. [6, с. 248] Професор також зазначала, що при концептуальному аналізі «використання тих або інших методів, методик, прийомів та способів дослідження залежить не лише від складності концепту, але й від мети та завдань, що їх ставить перед собою дослідник, а також від характеру лінгвістичних джерел, що становлять матеріал дослідження» [3, с. 58]. Це означає, що при виборі методики для концептуального аналізу необхідно опиратися на структуру концепту.

Серед методик концептуального аналізу можна виділити: теорію прототипів, теорію метафори, культурологічну теорію Ю. Степанова та лінгвокультурологічні теорії В. Карасика й С. Воркачова. [1, с. 358–359]. Саме В. Карасик й С. Воркачов запропонували застосовувати таку схему концептуального аналізу, яка опирається на структуру концепту, розроблену професором В. А. Масловою.

Схема концептуального аналізу охоплює такі етапи

1) дослідження етимології імені концепту;

- 2) аналіз словникових дефініцій;
- 3) вивчення словотворчої парадигми;
- 4) дослідження метафоричної сполучуваності;
- 5) аналіз парадигматичних і синтагматичних зв'язків;
- 6) виявлення ціннісної складової частини;
- 7) асоціативний експеримент.

Отже, загалом концептуальний аналіз спрямований на визначення змісту концепту, побудову структурної моделі концепту та розкриття специфіки його вираження в мові. Єдиної методики концептуального аналізу не існує, адже вибір прийомів й способів аналізу залежить від складності концепту і від мети, яку ставить перед собою дослідник.

Список використаної літератури

1. Ипанова О. А. Жизнь / О. А. Ипанова // Антология концептов : в 5 т. – Т. 1-2. – Москва. : Генеза, 2007. – С. 356-370.
2. Карасик В. Базовые характеристики концептов. Антология концептов / В. Карасик, Г. Слышкин. – Волгоград : Парадигма, 2005. – 243 с.
3. Маслова В. А. Введение в когнитивную лингвистику / В. А. Маслова. – Москва : Флинта: Наука, 2004. – 296 с.
4. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава: ДовкілляК, 2006. – 716 с.
5. Степанов Ю. Константы : Словарь русской культуры. Опыт исследования / Ю. Степанов. – М. : Школа «Языки русской культуры», 1997. – С. 40-76
6. Сухорольська С. М. Методи лінгвістичних досліджень : навч. посіб. / С. М. Сухорольська, О. І. Федоренко. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Львів : Інтеллект-Захід, 2009. – 348 с
7. Телия В. Н. Русская фразеология: семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты / В. Н. Телия. – Москва : Языки русской культуры, 1996. – 288 с.